

ШЫФЫН БЮДЖЕТ ПЕН БИЗНЕСТИҢ ЕСЕБІНЕҢ ӨТЕЛЕДІ

Елімізде алапат су тасқынының шығыны есептелеіп жатыр. Зардал шеккен азаматтардың жоғалтқан дүніне мулкі түгенделіп, өтелуі тиіс. Атқарушы білік бұл жұмыстарды Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың тапсырмасы бойынша жүргізуде. Қарғын судан зардал шеккен облыстарда арнағы комиссиялар құрылды.

20 сәуірдегі жағдай бойынша 8 814 отбасы жапты сомасы 3,2 млрд теңге болатын 100 АЕК көлеміндегі біржолға төлемді алды. Қазір зардал шеккен өнірлерде 3 210 түрғын үй тексеріліп, олардың 1 969-ына бағалау жүргізді. Оның ішінде 311 үйде жөндеу жұмыстарын жүргізу үшін 447 млн

тенgeden астам каржы бөлінген. 35 отбасына ескі үйдін орнына жаңа баспағана мен пәтерлер берілді. Ал мал шығыны үшін берілген өтемакының жапты сомасы 89 млн теңгеге жетті.

4 ►►

ӘЛЕУМЕТТІК МАҢЫЗЫ БАР ӨНІМДЕР АРЗАНДАДЫ

Ұкіметте вице-премьер Серік Жұманғариннің тәрағалығымен өткен кеңесте әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарлары (ӘМАТ) бағасының қарқыны мен өнірлердегі азық-түлік қорларының сақталу мәселелері талқыланды.

4
БЕТ

ҚАЗАҚТЫҢ САДАҚШЫ ҚЫЗЫ – КАЯ

Садақ атудан Қазақстанның үш дүркін чемпионы, Дәстүрлі садақ атубойынша республика құрамасының мүшесі, Қарағанды қаласындағы «Қайрат» үлттық ат спорты мектебінің жаттықтыруышы Кая Мазнева – садақшы қыздарымыздың көшін бастауышылардың бірі.

6
БЕТ

СӘУІРДЕГІ СӘРУӘР КІТАП КӨРМЕСІ

Астаналық оқырман қауым көктемнің жайма-шуағымен қатар ақыл-білімнің кеңі саналған кітаптың да шұғыласын сезіне білді. 17-21 сәуір аралығында Конгресс орталығында Astana Eurasian Book Fair – 2024 VII Халықаралық кітап көрме-жәрмеңкесі өтті.

© Arman Mukhatov

«Фолиант» баспасының кезекті дәстүрлі шарасының салтанатты ашылу рәсіміне белгілі мемлекет және когам кайраткерлері, ақын-жазушылар, шет мемлекеттердін ешілдері катысты. Бес күнге созылған Халықаралық кітап көрме-жәрменкесі ере-секторге де, балаларға да бірдей қызықты болатын мәден-іскеरлік бағдарламамен көмкөрді. Биылғы кітап көрмесін Қазақстаннан бөлек әлемнің түкпір-түкпірінен баспағерлер мен кітап дүкендері катысып, өз өнімдерін ұсынды. Келушілердін қызығушылығын арттыру үшін әртүрлі алаң әзірленген екен. Әртүрлі кітаптың тұсауқесері мен ақын-жазушымен кездесу шаралары өтті. Осы реддете біз «Фолиант» баспасының бас редакторы Фарида Тобашоловадан биылғы шараның артышылықтары мен ерекшеліктерін сұрады.

8 ►►

ОЙЫНҚҰМАРЛЫҚ – ЕЛ ҚАУІПСІЗДІГІНЕ ҚАТЕР

Кеше Мәжіліс Спикері Ерлан Қошановтың тәрағалығымен жалпы отырыс өтті. Онда депутаттар ойын бизнесі, лотереялар және лотерея қызметі туралы заң жобасы мен оған ілеспе түзетулердің бірінші оқылымда мақұлдады. Сондай-ақ жаңартылатын энергия көздерін пайдаланудың қолдау және электр энергетикасы мәселелері туралы заңды екінші оқылымда қабылдады. Бұдан бөлек, Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекске масс-медиа мәселелері бойынша енгізілетін түзетулер екі оқылымда қабылданды.

Ойын бизнесі, лотереялар және лотерея қызметі мәселелері бойынша заңнамалық өзгерістер мен Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексе енгізілетін ілеспе түзетулердің депутаттар Мемлекет басшысының құмбар ойындарға тәуелділікке карсы күресті қүштейту туралы тапсырмасы аясында зәрледі. Кеше заң жобалары бірінші оқылымда мақұлданды. Жұмыс тобының жетекшісі Елнұр Бейсенбаев құмбар ойынға тәуелділікпен күресу көфам үшін өзекті мәселе екенін атап өтті.

«Қазақстанда ойынқұмарлық індеттей өршіп, ел қауіпсізлігіне катор төндіре бастанғаның байқаймыз. Сондыктан мұндай жағдайға әкелеттін себептерді жойып, көфамды бұл дерптен сауықтыру үшін шұғыл ша-

(Жалғасы 2-бетте)

ІНДЕТ ҚАУПІ БАР МА?

Биылғы көктемгі тасқын елді біраз әбігерге салып тұрған рас. Кейбір ауылдарда тұрғындардың малы мен мұлкі түгел сұға кетті. Тіпті, ен даланы еркін кезген киіктің мыңға жуығы жайылған судың арнасын кесіп өтө алмай, сұға тұншықты. Қазір сол өлексердің түгел жинап алу мүмкін болмайды. Егер өлексердер көзінде жиналып алынбаса, түрлі инфекциялық ауру тарау қауип төнүі қытимал. Бірақтар сарапшылардың пікірі осыған сауда.

Су тасқынының зардабын есептеп, түгел шығынды калпына келтірудың қазірдің өзінде жүзеге асырыла бастады. Кей өнірлерде халықаралық көзінде кайта оралып жатса, енді бірі мемлекет ұсынған баспа наларының кілтін алуда. Кеткен шығындың есебі жүргізилде.

Бірақ су басқан өнірлерден инфекция тарауларында кеңінен жасырын емес. Мемлекет бұл жағдайға қаншалықты дайын? Түрлі ақпарат агенттіктері мен әлеуметтік жөндерлер су басқан өнірлерде аса қауіпті сібір жарасының ошактары бар екенін айтпі шулған еді.

Елдің еңжарлық таныттығы, мәселеге ерекше көніл аударуында үлкен мән бар. Себебі Ауыл шарашылығы министрлігі мамандары ресми түрде елімізде аса қауіпті сібір жарасының 10 ошагы карғын судың астында калғанын мәлімдеді. Одан бөлек, су жайылған аймактарда түрлі көріздер мен өзге де эпидемологиялық қалыптарда барлық тұрғанын анфартады. Ен басты мәселе сол, кезінде аса қауіпті болған жұқпалы инфекциялық аурулардың тарауларын көтіпейтін бакылауда ұстасу болып отыр.

5 ►►

Биылғы көктемгі тасқын елді біраз әбігерге салып тұрғаны рас. Кейір ауылдарда тұрғындардың малы мен мүлкі түгел суға кетті. Тіпті, ендаланы еркін кезген киіктің мыңға жуығы жайылған судың арнасын кесіп өте алмай, суға тұншықты. Қазір сол өлексерлерді түгел жинап алу мүмкін болмай тұр. Егер өлекслер дер кезінде жиналып алынбаса, тұрлі инфекциялық ауру тарау қаупі төнүі ықтимал. Бірқатар сарапшылардың пікірі осыған саяды.

Бердібек ҚАБАЙ

Су тасқынының зардабын есептеп, түгел шығынды қалпына келтіру жұмыстары қазірдің өзінде жүзеге асырыла бастады. Кей өнірлерде халық үйлеріне қайта оралып жатса, енді бірі мемлекет ұсынған баспаналарының кілтін алуда. Кеткен шығынның есебі жүргізілуде.

Бірақ су басқан өнірлерден инфекция таралу қаупі бар екені жасырын емес. Мемлекет бұл жағдайға каншалыкты дайын? Түрлі ақпарат агенттіктері мен әлеуметтік желілер су басқан өнірлерде аса қауіпті сібір жарасының ошактары бар екенін айтып шулаған еді.

Елдің енжарлық танытпай, мәселеге ерекше көніл аударуында үлкен мән бар. Себебі Ауыл шаруашылығы министрлігі мамандары ресми түрде елімізде аса қауіпті сібір жарасының 10 ошағы карғын судың астында қалғанын мәлімдеді. Одан бөлек, су жайылған аймактарда түрлі кәріздер мен өзге де эпидемологиялық қаупі бар орындар, тіпті ескі қорым-молалардың болуы жағдайдың жақсы болмай тұрганын аңғартады. Ең басты мәселе сол, кезінде аса қауіпті болған жұқпалы инфекциялық аурулардың таралып кетпеуін бақылауда ұстау болып отыр.

«Еліміздің су басқан 3 облысында 10 сібір жарасы ауруының көмілген орны бар. Барлық участеклерден топырак сынамаларын алу үшін ветеринария және медицина мамандарынан тұратын арнайы жұмыс топтары жіберілді. Эрбір сынама бойынша Республикалық ветеринариялық зертханада және Үлттық ветеринариялық референттік орталыкта ПТР және бактериологиялық зерттеулер жүргізілуде. Зертханалық сараптама қорытындысы бойынша, сібір жарасының болуы анықталмады. Яғни, жер бетіне сібір жарасының спораларының шығуы болған жок, эпизоотиялық жағдай турақты. Сондай-ақ барлық өнірлерде сібір жарасы, қарасан, аусыл және басқа да аса қауіпті ауруларға карсы жоспарлы егу жұмыстары белсенді жүргізіліп жатқанын атап өткім келеді», – деді АШМ Ветеринариялық бакылау және кадағалау комитетінің бас сарапшысы Ерлан Тараболатов.

**СІБІР ЖАРАСЫ
АРАЛУЫ МУМКІН БЕ?**

Жоғарыда атап өткеніміздей, ел аумағындағы су шайған жерлерде сібір жарасының 10 бірдей ошағы қалып қойған. Қазір атқаруышы билік қауіпті ауру таралмайды деп сендіріп отыр. Сібір жарасы алдымен малға, одан кейін сол майдың етін не сүтін пайдаланған адамдарға жұғады-мыс.

ДСМ Санитариялық-эпидемиологиялық бақылау комитетінің баскармабы

ІНДЕТ КАУПІ БАР МА?

ша, жұқпалы ауру тараған кезде оны бірден анықтау мүмкін болмайды екен. Әсіресе, сібір жарасы мен аусылды жұқтыруы мүмкін деп құдікке ілінген тұліктен қауіпті вирусты анықтау үшін арнайы тексеріс болу керек. «Жұқпалы ауру тараған жағдайда мамандардың да сақ болғаны ете маңызды. Себебі кей жағдайда ауру жұқтырған жануармен жұмыс жүргізген мамандар да аусылды не өзге де түрлі вирустарды таратушы болып жатады. Мұндай жағдай тәжірибеде кездескен. Соңдықтан біз арнайы семинар ұйымдастырып, қауіпті вирустар анықталған жағдайда жергілікті халық пен мамандардың қалай әрекет

мұлқім қалып қойыпты», – деп қайта-қайта бара берудің қажеті жок. Суға жолауға болмайды. Суды қорғанбай, қолмен ұстай өте қауіпті. Ерекшे қажеттілік туындаған жағдайда ғана арнаіры күйммен, резенке етік, резенке қолғап киу шарт. Суға малынып кеткен азық-түлікті мұлде пайдалануға болмайды. Өйткені ол суға малдардың өлекселері, түрлі қалдықтар, лас дүниелер араласқан. Сондықтан түрлі инфекциялық аурулар пайда болуы мүмкін», – деді Санитариялық-эпидемиологиялық бақылау комитетінің басқарма басшысы Жасұлан Алпысбаев.

аурудың алдын алу үшін арнаібы құтыдағы суды, жарамдышық мерзімі ұзартылған азық-тұлікті пайдалану керектігін айтады.

Батыс Қазақстанда киіктөрдің көп мөлшерде тасқын суға тұншығып қырылыштың қалғаны белгілі болды. «Уральская неделя» басылымының жазуынша, 12 сәуірде Бөкей ордасы ауданы Мұратсай ауылының тұргындары бір мыңдан астам киіктің қырылғанын хабарлаған. Қазір бұл жерге «Охотзоопром» РМК қызметкерлері келіп тиісті жұмыстарды жүргізуде.

Бекей ордасы ауданының әкімі Нұрлыбек Даумовтың айтуынша, Мұратсай су көймасынан 12 сәуірде 1 мыннан

етуі керектігін пысықтадық», – дейді сарапшы Дэвид Патон.

МАЛ ӨЛЕКСЕЛЕРІ ЖАТҚАН СУДАН КЕЛЕР ҚАУИП КӨП

Дәл қазір елдегі жағдай бойынша қанша маддың қырылып қалғаны белгісіз. Мал түгілі дала кезген аңның да қызыл судың астында қалғаны шындық. Су қайтып, жер құрғамайынша далада қалған өлексені санап, оған байланысты белгілі бір шара колдану да киын екені түсінікті. Дегенмен Үкімет тапсырмасына сай, арнайы министрлік қолдан келгенше ахуалды бақылауда ұстап тұрған сыңайлыш. Мәлімет бойынша, өлген мал басы туралы деректер үнемі жаңартылып жатыр. Соңғы мәліметтеге сенсек, су шайған өнірлерде 7 035 өлген мал анықталды, олардың басым бөлігі усак мал екені айтылуда

Ауыл шаруашылығы министрі Айдарбек Сапаров БҚО-да мал өлек-селеңдерін жою жұмыстары мен эпизо-отиялық жағдайды өзі барып тексерді. Жергілікті жерлерде жұмыс жүргізіп жатқан Республикалық эпизоотиялық жасак филиалында қажетті құралдың бар-жоғына көз жеткізген министр эпизоотиялық жағдайдың нашарлауына жол бермеу максатында жұмысты жандандыруды тапсырған. Дегенмен төрт түлік пен ан-құстардың өлексесінен суға түрлі инфекциялар тарауы мүмкін.

«Ешкандай тәуекел жок, корық-паныздар, жайбаракат отыра берініздер», – деп айта алмаймыз. Әсіресе, «су

Су алған аймақтарда өлген малдың басын анықтау біршама киынға түсken. Жергілікті тұрғындардың айтуынша, бағалаушы мамандар суға тұншықкан малды санап шығу үшін ауылдарды араптап, арнағай акт жасап жүрген көрінеді. Бірақ ауыл-ауылды кезіп жүрген мамандарды күтіп, өлген малын кора шетіне жинап қойып отырған халықтың дегбірі қаша бастаған. Себебі мамандар келем дегенше, мал өлекселері бүлініп кетуі мүмкін. Акт жасаушы сарапшылар санын арттырып, жұмысты жылдамдатпаса, өлексе өздігінен бүлініп, ауру тараپ кетуі мүмкін деп қауіптеніп отыр олар.

Ақтөбе облысындағы Берсиев ауылдық округінде тұрғындар корадағы малдың ешбірін құтқара алмай қалғанын айтып отыр. «Берсиев халқы тек малмен күн көріп отыр. Ел малсыз қалды. Бірінші жанымыз аман қалса болды деп ойладық. Жан қалғаннан кейін мал керек екен. Кредит алыш, мал бағып отырган халық та бар. Солардың бәрі өндірілпі, барлығын аяғынан тұрғызыса. Біздің басты өтініш сол, өлген малымызды тездетіп санап, өллекsenің көзін жойсак», – дейді ауыл тұрғыны Ермекбай Оразғалиев.

Сан-эпид бакылау мекемелінің дерегінше, сел мен су тасқыны кезеңінде ағын судын сапасы ете төмен болып кетеді екен. Яғни, өзен арналары мен тоғандарда, көлдерде микробтық және вирустық ластану денгейі артады. Сондықтан А вирустық гепатиті, ішек инфекциялары, асқазан өт жолдарының аурулары сиякты жұқпалы аурулар пайда

АЙҚЫНДАМА

ГАЗ – ЖАЛЫННЫҢ ҚУАТЫ, ЖЫЛУДЫҢ КӨЗІ

Магистралды газ құбырлары арқылы табиғи газды үздіксіз тасымалдау, сондай-ақ жылтыру маусымын ойдағыдан еткери – QazaqGaz Ұлттық компаниясының құрамындағы «Интергаз Орталық Азия» АҚ үшін стратегиялық маңызды міндеп. Әсіресе, қысқы кезенде бұл міндептер үлкен жауапкершілік жүктейді. Бұгінде ол сәтті жүзеге асуда. Өйткени «ИОА» АҚ ағымдағы жылу беру маусымының аяқталуын күтпей-ақ келесі маусымға дайындықта кірісін көтеді. Газ тасымалдау жүйелері жыл сайынғы құзігі-қысқы кезенде пайдалануға сақадай-са түрү үшін компанияда жылтыру маусымына дайындық бойынша іс-шаралар жоспары жасалады. «Қыс шанаңды жаз сайла» деген осы емес пе?

Нұрлан ҚОСАЙ

ЖЫЛЫТУ МАУСЫМЫ ОЙДАҒЫДАЙ АЯҚТАЛДЫ

Жұмыс нәтижесінә дайындықтан көрнеді демекші, «Интергаз Орталық Азия» АҚ өзінін газ тасымалдау жүйесі мен нысандарын 2023-2024 жылдардағы құтік-қысқы кезенде пайдалануға ертерек кам жасап, оны техникалық жағынан ғана емес, құжаттарына дейін 100% әзірлеп койған болатын. Сонын арқасында былғы жылтыту маусымы ойдағыдан етті.

Атап айтар болсак, былтырып жақын жағынан ғана емес, құжаттарына дейін 100% әзірлеп койған болатын. Сонын арқасында былғы жылтыту маусымы ойдағыдан етті.

«ИОА» АҚ 2023-2024 жылдардағы жылтыту кезеніне дайындық шараларының тұтастай кешенін тұрақты негізде жүргізіп келді. Олар – газ құбырларына техникалық кызмет көрсету, жондеу және табиғи газды апастыз және қауіпсіз тасымалдауды

арттырып кана коймай, онірдін, тіпті тұтастай алғанда еліміздің энергетикалық қауіпсіздігін нығайтып отыр.

Осы жылдың казан айында «Бейнеу-Жанаөзен» магистралды газ құбырларын екінші тармағы бойынша газ беру басталды, ол елді мекендерді, ірі өнеркәсіптік обьектілерді, сондай-ақ Манғыстау облысының негізгі энергетикалық көспорны – жылу

және электр энергиясын өндіретін «МАӘК» ЖШС-ін газбен тұрақты жабдықтауды қамтамасыз етті. Бұл инвестициялық жобалар мерзімін бүрін Мемлекет басшысының тапсырымасы бойынша орындалып отыр. Мұны компанияның еліміздің энергетикалық қауіпсіздігі мен тауелсіздігін нығайтуға коскан өлшесінде жоғары болады.

Ал «Бозой» жерасты газ коймасына (ЖГК) газ құю немесе алу кезінде белгіленген режимдің сактау және газ айдау агрегаттарын (ГА) бір мезгілде де, кезін-гімен де жүргізуге мүмкіндік туғызу үшін технологиялық коммуникациялар сыйбасына өзгерістер енгізіле отырып, өз күшімен жондеу жұмыстары жасалды.

«ИОА» АҚ 2023-2024 жылдардағы жылтыту кезеніне дайындық шараларының тұтастай кешенін тұрақты негізде жүргізіп келді. Олар – газ құбырларына техникалық кызмет көрсету, жондеу және табиғи газды апастыз және қауіпсіз тасымалдауды

«Жанар-жагармай материалдары» тауарын сатып алу бойынша қайта ашық тендердің нәтижелері және қайта ашық тендердің откізу туралы хабарландыру.

«Азиялық Газқұбыры» ЖШС «Жанар-жагармай материалдары» тауарын сатып алу бойынша қайта ашық тендер откізілмегі деп таниды.

Жогарыдағы баяндағанға байланысты, «Азиялық Газқұбыры» ЖШС «Жанар-жагармай материалдары» тауарын сатып алу бойынша қайта ашық тендер откізітіндігі туралы жариялайды. (Лот саны – 1, жалпы сомасы 261 635 728,64 теңге, КҚС-сыз).

Сатып алынатын тауарларын тізбесі мен олардың егжей-тегжейлі ерекшеліктері тендерлік күжаттамада көрсетілген.

Тендерлік күжаттаманың көшірмелерін 050062, Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы, Абай даңызынан 109 «В», 604-каб. мекенжайынан 050062, Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы, Абай даңызынан 109 «В», 604-каб.

Тендерлік күжаттаманың көшірмесін алу үшін әлеуетті жеткізіп берушінің өкілінде сенімхаттын түпнұсқасы және жеке басын қуаландыратын қүжаттын көшірмесі болуы қажет.

Конвертерге салынған тендере катысуға арналған отінімдердің әлеуетті жеткізіп берушілер «Азиялық Газқұбыры» ЖШС, 050062, Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы, Абай даңызынан 109 «В», 604-каб. мекенжайына ұсынады (жібереді).

Тендерге катысуға етінімдерді ұсынудын соңғы мерзімі 2024 жылғы 30 сәуірде, сағ. 10:00-ге дейін.

Тендерге катысуға арналған отінімдердің салынған конвертер 2024 жылғы 30 сәуірде, сағ. 11:00-де мына мекенжайда ашылатын болады: 050062, Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы, Абай даңызынан 109 «В», 605-конференц зали.

Косымша акпарат пен анықтаманы мына телефон арқылы алуға болады: + 7 (727) 393-01-50.

Объявление о результатах повторного открытого тендера, и проведении повторного открытого тендера по закупке товаров «Горюче-смазочные материалы»

ТОО «Азиатский Газопровод», признает повторный открытый тендер по закупке товаров «Горюче-смазочные материалы» – несостоявшимся.

В связи с вышеизложенным, ТОО «Азиатский Газопровод» объявляет о проведении повторного открытого тендера по закупке товаров «Горюче-смазочные материалы» (Количество лотов – 1, на общую сумму 261 635 728,64 тенге без учета НДС).

Перечень закупаемых товаров и их подробная спецификация указаны в тендерной документации.

Копию тендерной документации можно получить по адресу: 050062, Республика Казахстан, г. Алматы, пр. Абая 109 «В», каб. 604, с 09:00 – 13.00 ч. и с 14.30 – 18.30 ч.

Для получения копии тендерной документации необходимо наличие у представителя потенциального поставщика оригинала доверенности и копии документа, удостоверяющего личность.

Тендерные заявки на участие в тендере, запечатанные в конверты, представляются (направляются) поставщиками в ТОО «Азиатский Газопровод» 050062, Республика Казахстан, г. Алматы, пр. Абая 109 «В», каб. 604.

Окончательный срок предоставления заявок на участие в тендере до 10:00 часов 30 апреля 2024 года.

Конверты с заявками на участие в тендере будут вскрываться в 11 часов 00 минут 30 апреля 2024 года по следующему адресу: 050062, Республика Казахстан, г. Алматы, пр. Абая 109 «В», в конференц-зале 605.

Дополнительную информацию и справку можно получить по телефону: + 7 (727) 393-01-50.

кamtamasыз ету бойынша өзге де шаралар. Атai кетегін бір жайт, есепті кезенде тұтынушыларды газ көзінен айырудеректері тіркелен жок.

КЕЛЕСІ ЖЫЛГА ДАЙЫНДЫҚ БАСТАЛЫП КЕТІ

«Интергаз Орталық Азия» АҚ-ның газ тасымалдау жүйесін нысандары мен жабдықтарын 2024-2025 жылдардағы құзігі-қысқы кезенге пайдалануға дайындау шенберінде был 18 наурызда іс-шаралар жоспарлары әзірленіп бекітілді. Атпа сайын нысандардың дайындығы туралы есептер тұндашып, талдау жүргізілді. Алдағы уақытта бұл жұмыстар жалғасып, тұртқы мониторинг жасалып тұратын болады.

Магистралды газ құбырлары арқылы табиғи газды үздіксіз тасымалдаудағы ең бірнеші міндеп – тұтынушының, әсіресе қыстын көзі қырауда манызды ресурстардан тарылғын калмаганы. Осы ретте әлеуметтік манызы бар нысандарға, коммуналдық шаруашылықтарға, өнеркәсіптік көсіпорындарға және қарапайым халыққа бірнеші кезектең көзіндеңілік болады.

Барлық жұмыстар 2023-2024 жылдардағы құзігі-қысқы кезенге «Актөбе» МГКБ, «Тараз» МГКБ және «Шымкент» МГКБ жабдықтары мен кондырылары пайдалануға дайындау жөніндегі іс-шаралар жоспарына сәйкес орындалды.

ТҰТЫНУШЫ ТАРЫКПАУҒА ТИС

Табиғи газды тасымалдаудағы ең бірнеші міндеп – тұтынушының, әсіресе қыстын көзі қырауда манызды ресурстардан тарылғын калмаганы. Осы ретте әлеуметтік манызы бар нысандарға, коммуналдық шаруашылықтарға, өнеркәсіптік көсіпорындарға және қарапайым халыққа бірнеші кезектең көзіндеңілік болады.

«ИОА» АҚ – ОРТАЛЫҚ АЗИЯНЫҢ КҮРТЕМАЛЫРЫ

Көрер көзег көрінбесе де, тек Казақстан аумағына ғана емес, көрші мемлекеттерге де көйілдір отынды жеткізіп беру міндептін мултікіз аткарып отырган «Интергаз Орталық Азия» АҚ казақстандық газды экспорттау, ресейлік және өзбек газын еліміздің ауымағы арқылы транзитте бойынша өзінің көлісімшарттық міндептемелерин толығымен орындағаннан атап отырады.

ЖЕРАСТЫ КОЙМАЛАРДЫҢ ҚЫСҚЫ КЕЗЕНДЕ МАНЫЗЫ ЗОР

Салынғы кезендердін тұрақты өтінде жерасты газ коймаларының ролі зор. Соған сағ «Интергаз Орталық Азия» АҚ олардың сыйымдылық мүмкіндігін көзіндеңілік болады.

Салынғы кезендердін тұрақты өтінде жерасты газ коймаларының ролі зор. Соған сағ «Интергаз Орталық Азия» АҚ олардың сыйымдылық мүмкіндігін көзіндеңілік болады.

Салынғы кезендердін тұрақты өтінде жерасты газ коймаларының ролі зор. Соған сағ «Интергаз Орталық Азия» АҚ олардың сыйымдылық мүмкіндігін көзіндеңілік болады.

Салынғы кезендердін тұрақты өтінде жерасты газ коймаларының ролі зор. Соған сағ «Интергаз Орталық Азия» АҚ олардың сыйымдылық мүмкіндігін көзіндеңілік болады.

Салынғы кезендердін тұрақты өтінде жерасты газ коймаларының ролі зор. Соған сағ «Интергаз Орталық Азия» АҚ олардың сыйымдылық мүмкіндігін көзіндеңілік болады.

Салынғы кезендердін тұрақты өтінде жерасты газ коймаларының ролі зор. Соған сағ «Интергаз Орталық Азия» АҚ олардың сыйымдылық мүмкіндігін көзіндеңілік болады.

Салынғы кезендердін тұрақты өтінде жерасты газ коймаларының ролі зор. Соған сағ «Интергаз Орталық Азия» АҚ олардың сыйымдылық мүмкіндігін көзіндеңілік болады.

Салынғы кезендердін тұрақты өтінде жерасты газ коймаларының ролі зор. Соған сағ «Интергаз Орталық Азия» АҚ олардың сыйымдылық мүмкіндігін көзіндеңілік болады.

Салынғы кезендердін тұрақты өтінде жерасты газ коймаларының ролі зор. Соған сағ «Интергаз Орталық Азия» АҚ олардың сыйымдылық мүмкіндігін көзіндеңілік болады.

Салынғы кезендердін тұрақты өтінде жерасты газ коймаларының ролі зор. Соған сағ «Интергаз Орталық Азия» АҚ олардың сыйымдылық мүмкіндігін көзіндеңілік болады.

Салынғы кезендердін тұрақты өтінде жерасты газ коймаларының ролі зор. Соған сағ «Интергаз Орталық Азия» АҚ олардың сыйымдылық мүмкіндігін көзіндеңілік болады.

Салынғы кезендердін тұрақты өтінде жерасты газ коймаларының ролі зор. Соған сағ «Интергаз Орталық Азия» АҚ олардың сыйымдылық мүмкіндігін көзіндеңілік болады.

СӘУІРДЕГІ СӘРУӘР

КІТАП КЕРМЕСІ

Астаналық оқырман қауым көктемнің жайма-шуағымен қатар ақыл-білімнің кені санаған кітаптың да шұғыласын сезіне білді. 17-21 сәуір ара-лығында Конгресс орталығында Astana Eurasian Book Fair – 2024 VII Халық-аралық кітап көрме-жәрмеңкесі өтті.

Наурызбек САРША

«Фолиант» баспасының көзектідәстүрлі шарасының салтанатты ашылу рәсіміне белгілі мемлекет және қоғам кайраткерлері, ақын-жазушылар, шет мемлекеттердің елшілері катысты. Бес күнге созылған Халықаралық кітап көрме-жәрменекесі ере-сектерге де, балаларға да бірдей қызықты болатын мәдени-іскерлік бағдарламамен көмкерілді. Биылғы кітап көрмесіне Қазақстаннан бөлек әлемнің түкпір-түкпірінен баспагерлер мен кітап дүкендері катысып, өзөнімдерін ұсынды. Келушілердің қызығушылығын арттыру үшін әртүрлі алаң әзірленген екен. Әртүрлі кітаптың тұсауекесері мен ақын-жазушымен кездесу шаралары өтті. Осы ретте біз «Фолиант» баспасының бас редакторы Фарида Тобашаловадан биылғы шараның артықшы-

«Көрме биыл жетінші рет ұйымдастырылып жатыр. Жыл сайын көрмеге келүшілер мен кітапқұмлардың саны артып келе жатқаны қуантады. 7 жыл бойы дәстүрлі түрде өткізіп жүрген шара болғандықтан, халық көрменің болатынын алдын ала біліп, сұрап та жатады. Отандық баспалармен өзара тәжірибе алмасып, оқырман сұранысына сай қызықты да сапалы кітаптарды ұсынуда көп жұмыс аткарылып жатыр. Біраз жыл бұрын шетел әдебиетінің үздік туындыларын қазак тіліне аударуға аса назар аударсак, казір қазакстандық жас қаламгерлерді қолдауға, жана жанрлардың дамуына барынша жол ашуға дең қойып отырмыз. Одан бөлек, көрменің басты жаңалығы – Astana Publishing Fellowship жобасы. Мысалы, осы кезгедейін баспагерлер шетелдік кітаптарды аударып шығару үшін шетелге арнайы барып, кітап көрмелеріне қатысып, шығынданып, шетелдік баспа агенттіктерімен кездесіп, авторлық құқықтарды сатып алып келіссөздер жүргізіп жататын. Осы жолы біз қазак баспагерлері үшін тиімді етіп, мұнда сол шетелдік баспегерлерді шакырттық. Біздің отандық баспагерлер олармен бетпе-бет кездесе отырып серіктестік орнатуға мүмкіндік туды. Олар біздің авторларды шетелдік баспалардан шығаруға ұсыныс білдірді. Мысалы, біз өзіміздің баспадан шықкан Ұларбек Дәлейұлының «Жошы хан» кітабының үзінділерін ағылшын тіліне аударып таныстырыдық. Сол кітапты түрік тіліне, ағылшын тіліне аударуға қызығушылық білдіріп жатыр. Дәл осы секілді өзге де кітаптарымызға деген қызығушылықтарын жасырмады. Бұл – баспалар мен агенттіктер үшін керемет мүмкіндік! Яғни, әр баспа немесе агенттік өздерінде бар авторлық құқықтарды бір-біріне ұсына отырып, түрлі келіссөз жүргізе

алады, осылайша өзара тәжірибе алмасу, жаңа кітаптар алу, әлемнің үздік баспагерлері мен агенттіктерімен достық байланыс орнатуға болады. Мұндағы басты мақсат серіктестік орнату, Қазакстандағы баспа саласын дамыту және отандық әдебиетімізді әлемге таныстыру, әлем тілдеріне аударылып, тарапуына жол ашу. Бұл жоба да жалғасын табады деп үміттенеміз», – дейді ол. Сонымен катар Фарида Рахымжанқызы шараны үйімдастыруға көп каржы жұмысалғанын, шетелдік баспагерлердің бүкіл шығынын «Фолиант» баспасы көтергенін айтты. Биылғы кітап көрме-жарменкесіне кіруақылы болды. Үйімдастырушылардың айтуынша, жиналған қаржы су тасқыннын зардан шеккен аймақтарға жіберілетін болады. Осынау еліміз үшін сындарлы сәтте оқырманына кітап ұсынып, түскен пайданы көмекке мұқтаж аймакка жіберуі күптарлық іс.

Көрме барысында балалар әдебиеті, көркем және ғылыми-танымдық әдебиеттердің тұсауқесері, белгілі акын-жазушылармен қолтаңба-сессиялар, кітап шығарудың өзекті мәселелері талқыланатын дөңгелек устелдер өтті. Атап айтар болсақ, көрме кезінде Ақұштап Бактыгерееваның «Менін Фаризам» атты кітабының тұсауқесері отсе, Дархан Қыдырәлінің «Мұстафа» кітабы таныстырылды, сондай-ақ жазушы Мақсат Мәліктің «Абылмен Қабыл» романы оқырманға жол тартты. Бұдан өзге де көптеген кітаптың таныстырылымы мен тұсау-

жер осы. Өзіме ұнаған жаңа шыққан кітаптардың ішінде Дархан Қыдырәлінің «Мұстафа» кітабы, Сауытбек Абрахмановтың кітабы болды. Эсіресе, көрменің көркін қыздырған Ұларбек Дәләйұлының «Жошы хан» тарихи-романың айтуға болады. Сондай-ақ марқұм Таласбек Әсемқұловтың аударған кітабы да оқырман үшін мол олжадеп айтуға болады. Менатыраулық жазушы Бақытгүл Сармекованың «Кейіпкерлер» кітабына модератор болды. Бұдан бөлек, казак прозасында тек осы бір кітаптарды жазу үшін ғана өмірге келгендей, жасында жарқ етіп сөнген қаламгерлер бар. Соның бірі кешегі Фалымбек Елубай болса, бірі Ая Мантай. Екеуід болашағынан зор үміт күттірғен жазушылар еді. Бұл кеште сол жазушы Аягүл Мантайдың «Ұқыттың көз жасы» атты кітабы таныстырылды. Осындай иғлікті шараны жыл сайын өткізуіді дәстүрге айналдырған 28 жылдық тарихы бар «Фолиант» баспасына алғысымыз шексіз. Бұл баспаның тағы бір ерекшелігі «Бүгінгі проза» деген сериямен бұрын аз тиражben шыққан кітаптардың кайта бастырып, оқырманға таратып отыр. Мәселен, Әлішер Рахаттың «Параллель» кітабы, Жадыра Шамұратованың «Сандық» кітабы және өзім жоғарыда айтқан Бақытгүлдің де кітабы осы серия арқылы шықты. Осындай мереке сыйлаған аталған баспаға игі шаралар легі таусылмасын дегім келеді», – дейді жас жазушы.

кесері өтіп, көрмеге келушілер автормен жүздесіп, қолтанба алып, сұрақ қоюға мүмкіндік алды. Одан бөлек, Иран өнері мен каллиграфиясынан сыр шертетін шеберлік сабағы, отбасылық кітап оқу клубының талқылауы, викториналар, поэтикалыш кеште үйымдастырылды.

Кітаптардың тұсаукесеріне катысқан жазушы Бақытбек Қадыр да шараның мазмұнды еткенін айтады. Біз жазушыдан биылғы шараның маңыздылығын сұрадық.

«Астананың ең бір айшыкты құндарі – осы кітап тойы. Оқырман, автор, баспа үшіншінің басы түйістін, қаламласқаым

жер осы. Өзіме ұнаған жаңа шыққан кітаптардың ішінде Дархан Кыдырәлінің «Мұстафа» кітабы, Сауытбек Абрахмановтың кітабы болды. Әсіресе, көрменің көркін қызырған Ұларбек Дәләйұлының «Жошы хан» тарихи-романың айтуға болады. Сондай-ақ марқұм Таласбек Әсем-құловтың аударған кітабы да оқырман үшін мололжадеп айтуға болады. Менатыраулық жазушы Бақытгүл Сармекованың «Кейіпкерлер» кітабына модератор болды. Бұдан бөлек, казак прозасында тек осы бір кітаптарды жазу үшін ғана өмірге келгендей, жасындај жарқ етіп сөнген қаламгерлер бар. Соның бірі кешегі Фалымбек Елубай болса, бірі Ая Мантай. Екеуіде болашағынан зор үміт күттірген жазушылар еді. Бұл кеште сол жазушы Аягүл Мантайдың «Үақыттың көз жасы» атты кітабы таныстырылды. Осындай ігілікті шараны жыл сайын өткізуді дәстүрге айналдырған 28 жылдық тарихы бар «Фолиант» баспасына алғысымыз шексіз. Бұл баспаның тағы бір ерекшелігі «Бүгінгі проза» деген сериямен бұрын аз тиражben шыққан кітаптарды қайта бастырып, оқырманға таратып отыр. Мәселен, Әлішер Рахаттың «Параллель» кітабы, Жадыра Шамұратованың «Сандық» кітабы және өзім жоғарыда айткан Бақытгүлдің кітабы осы серия арқылы шықты. Осындай мереке сыйлаған аталған баспаға ігі шаралар легі таусылмасын дегім келеді», – дейді жас жазушы.

Жалпы, 5 күнге жалғасқан мазмұнды шарада Қазақстан, Ресей, Түркия, Иран, Өзбекстан, Испания және Қытай мемлекеттерінен баспа, кітап сату, танымдық-ғылыми білім беру және полиграфиялық қызмет ұсынатын 70-ке жуық компания қатысқанын айта кеткен жөн. Баспа индустриясында 1996 жылдан бері жұмыс істеп келе жатқан қоғасалалы қазақстандық «Фолиант» баспасы жыл сайын жүздеген әлемдік үздік туындыларды қазак тіліне аударып және басып шығарады. «Фолианттың» ассортиментінде қазак әдебиетінің жаунарлары, әлемдік классика, ғылыми-танымдық енбектердің сан мын түрі бар.

Бас редактор –
Амангелді КҮРМЕТ

Гүлзина БЕКТАС –
Бас редактордың
бірінші орынбасары

Ботағөз МАРАТҚЫЗЫ –
Шығарушы редактор

Елдар ҚАБА – Секретариат менгерушісі

АЙМАҚТАҒЫ ТІАШЛЕР:
Абзал АЛПЫСБАЙҰЛЫ –
Ақмola облысы
Алтынай БАУЫРЖАНҚЫзы –
Адамты қаласы
Саятхан САТЫЛҒАН –
Жамбыл облысы
Әдебиет БЕЛГІЛАҮҰЛЫ –
Қарағанды облысы
Назгүл НАЗАРБЕК –
Шымкент қаласы
Жанат ҚАЙЫРГОЖИНА –
Батыс Қазақстан облысы
Ербекжан ЖАЛАҒСАБЫЙ –
Қызылорда облысы
Баян ЖАНХУЗАҚ –
Атырау облысы

«АЙҚЫН» ГАЗЕТИНІҢ ЖАЗЫЛУ ИНДЕКСІ:

ЖЕКЕ ЖАЗЫЛУШЫЛАР ҮШИН
ЖАРНАМА БӨЛІМІ:
8(701) 675-42-14, 8(7127) 72-95-31
reklama.aiqyn@gmail.com
ЖАЗЫЛУ ЖӘНЕ ТАРАТУ БӨЛІМІ:
8(771) 804-61-32
podpiska.alt@gmail.com

Газет «Айқынның»
компьютер орталығында беттеді

ТАРАЛЫМЫ: 40 000

Тапсырыс №4438
Астана қ., «Медиа-холдинг «ERNUR» ЖК
Сіләті көшесі 30,
тел.: 8(7127) 99-77-77
Алматы қаласы, «Алматы-Болашақ»АҚ
Мұқанов көшесі, 223 В
Шымкент қ., «ERNUR-print» ЖШС,
Әлмікұлов көшесі 22,

Кезекші редактор –
Н. НОСАЙ